

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., a soudců Mgr. Barbory Berkové a Mgr. Jiřího Gottwalda ve věci žalobce **O. S. na H.**, se sídlem J. V. 243, S. n. H., zastoupeného JUDr. Čestmírem Viktorjeníkem, advokátem se sídlem Partyzánská 37, Olomouc, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, za účasti osob na řízení zúčastněných: **I. V. s. O., a. s.**, se sídlem T. 1059/41, O., **II. Ing. M. S.**, bytem L. p. K. 68, D., **III. J. N.**, bytem D. 48, **IV. B. S.**, bytem O. 4, S. n. H., **V. J. L.**, bytem D. 53, **VI. J. K.**, bytem D. 8, **VII. J. M.**, bytem Z. 408, S. n. H., **VIII. A. K.** bytem O. 14, S. n. Hané, **IX. Č. K. a X. L. K.**, oba bytem O. 38, S. n. H., **XI. R. Š.**, bytem O. 19, S. n. H., **XII. L. N.**, bytem O. 21, S. n. H., **XIII. Ing. I. T.**, bytem V. 37, N. n. H., **XIV. J. Ř. a XV. E. Ř.**, oba bytem O. 44, S. n. H., **XVI. L. T.**, bytem Z. 41, S. n. H., **XVII. J. M.**, bytem Ž. 107, S. n. H., **XVIII. PaedDr. N. L.**, bytem D. 29, **XIX. M. N.**, bytem D. 2, a **XX. Z. d. S. n. H.**, se sídlem V. 214, S. n. H., **o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2014, č. j. KUOK 2239/2014, ve věci ochranného pásma vodního zdroje,**

t a k t o :

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 22. 1. 2014, č. j. KUOK 2239/2014, se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 9.800 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Čestmíra Viktorjeníka, advokáta se sídlem Partyzánská 37, Olomouc.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou podanou k soudu v zákonné lhůtě domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání mj. žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Litovel, odboru životního prostředí v působnosti vodoprávního úřadu (dále jen „MěÚ“) ze dne 18. 9. 2013, č. j. LIT 17125/2013. Rozhodnutím MěÚ bylo dle § 115 a § 30 odst. 8 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“) na žádost zúčastněné osoby I. změněno rozhodnutí ONV Olomouc, odboru vodního a lesního hospodářství a zemědělství ze dne 7. 9. 1984, č. j. 2786/84-233/1 Da, kterým byla stanovena ochranná pásma I. a II. stupně vodního zdroje podzemní vody prameniště Senice na Hané (dále jen „OPVZ“), a to v rozsahu OPVZ II. stupně, které se má nově rozkládat v katastrálním území obce Odrlice na pozemcích, jejichž parcelní čísla jsou ve výroku rozhodnutí vyjmenována. Dále byla rozhodnutím pro k.ú. Odrlice stanovena omezení hospodářských činností v OPVZ II. stupně (omezení výstavby některých typů objektů a podmínky pro používání a skladování hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření), a dále byla majiteli vodovodu uložena povinnost umístit po obvodu OPVZ informační tabule. Rovněž bylo stanoveno, že následně ke dni nabytí právní moci všech nových rozhodnutí o stanovení OPVZ II. stupně (pro jednotlivých 7 k. ú.) se ruší OPVZ II. stupně ve vymezených k. ú.

Žalobce v žalobě namítal, že se napadené rozhodnutí opírá o nezpůsobilé podklady. S podporou stanoviska Ing. S. M. již ve správním řízení namítal, že podkladové materiály rozhodnutí, tj. zpráva s dodatkem, zpracované RNDr. S. Š. z OHGS, s.r.o., obsahují neobjektivní a neprofesionální manipulace s odbornými fakty, jakož i ignorování řady prokázaných skutečností, přičemž výsledky doplňkového průzkumu jsou substituovány nepodloženými hypotézami. V odvolání se proto dožadoval zpracování objektivního hydrogeologického průzkumu a objektivního znaleckého posudku. Správnost názoru žalobce o neobjektivitě podkladů zpracovaných RNDr. Š. byla následně potvrzena odborným vyjádřením,

zpracovaným po skončení správního řízení renomovanou hydrogeoložkou RNDr. J. N. ze společnosti GEOTest, a. s. Z uvedeného odborného vyjádření přesvědčivě vyplývá, že změna rozsahu ochranného pásma nemá opodstatnění, neboť podzemní voda nevzniká v širším okolí obce Senice na Hané, ale ve velké vzdálenosti od této obce, tudíž navrhovaná změna ochranného pásma nemá z hydrogeologického hlediska, z hlediska ochrany infiltrační oblasti, oblasti vzniku podzemní vody, v jímacím území Senice na Hané žádný význam.

Žalovaný požadoval zamítnutí žaloby. Zdůraznil, že žalobci, jako účastníkovi vodoprávního řízení, byla dána možnost zúčastnit se ústního jednání ve věci a uplatnit během tohoto jednání své námítky, důkazy či závazná stanoviska. Podklady předložené žalobcem při ústním jednání (zejména stanovisko Ing. S. M. k závěrečné zprávě o doplňkovém hydrogeologickém průzkumu) MěÚ v rozhodnutí vyhodnotil a řádně odůvodnil, proč jejich závěrům nepřisvědčil. Dále žalovaný uvedl, jaký je účel vodního zákona a smysl OPVZ, která jsou stanovována ve veřejném zájmu, kterým je zabezpečení zásobování obyvatelstva kvalitní pitnou vodou, přičemž tento zájem zcela jistě převažuje nad zájmy jinými. Z předložených podkladů dle žalovaného jasně vyplývá, že za dobu 40 let od uvedení prameniště do provozu došlo k několikanásobnému nárůstu koncentrace zdraví škodlivých antropogenních iontů, především dusičnanů, síranů a chloridů v jímaných podzemních vodách, jejichž zdroj je obtížně identifikovatelný, avšak jsou za to spoluodpovědné zejména narůstající používání umělých hnojiv v zemědělské výrobě, zacházení s organickými odpady především z chovu zvířat a změny ve využívání půdy. Dále připomněl, že za prokázané omezení užívání pozemků a staveb v OPVZ náleží vlastníkům těchto pozemků a staveb náhrada. K.ú. Odrlice je dle ust. § 2, resp. dle přílohy č. 1 Nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu (dále jen „Nařízení vlády“) zařazeno mezi zranitelné oblasti, pro které je v Nařízení vlády uveden akční program vztahující se na fyzické nebo právnické osoby, které provozují zemědělskou výrobu ve zranitelných oblastech a jsou zapsány do evidence podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. Napadené rozhodnutí dle žalovaného nestanovuje žádné jiné podmínky či omezení, která by omezovaly hospodářskou činnost, než ty, které jsou uvedeny právě v Nařízení vlády a které již musí být na pozemcích v k.ú. Odrlice užívaných k zemědělské činnosti dávno respektovány. Původní OPVZ bylo dle žalovaného plošně redukováno z cca 19,2 km² na cca 13,1 km², avšak za podmínky změny jeho prostorové orientace. Doposud bylo chráněno území centricky umístěné kolem jímacího území, přestože celá oblast ochranného pásma jižně od místa jímání se na dotaci prameniště vůbec nepodílí. Revizí OPVZ došlo k posunutí hranice k severu a severozápadu – do prostoru tvorby vody. K žalobcem nově předloženému posouzení případu RNDr. J. N. zdůraznil žalovaný, že soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tudíž bylo předmětné posouzení předloženo opožděně. Žalovaný nemá odborné vyjádření RNDr. J. N. k dispozici a nemůže tedy jeho závěry nijak komentovat, nicméně se domnívá, že podkladové materiály předložené k žádosti o revizi předmětného OPVZ jasně vypovídají o zhoršené jakosti jímané vody (ve srovnání s daty z roku 1975, kdy bylo jímací území zprovozněno) a je tedy logické a zcela správné, že se hranice OPVZ II. stupně mění, resp. posunuje do prostoru tvorby podzemní vody.

Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále

jen „s.ř.s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Z obsahu správního spisu soud zjistil, že Vodohospodářská společnost Olomouc a.s. (zúčastněná osoba I.), zastoupená na základě plné moci společností: OHGS s.r.o., požádala podáním ze dne 2. 6. 2010 u MěÚ o stanovení OPVZ II. stupně prameniště Senice na Hané a o zrušení původního rozhodnutí. K žádosti doložila podkladovou zprávu pro revizi ochranných pásem vodních zdrojů I. a II. stupně, zpracovanou zplnomocněným zástupcem žadatele v březnu 2010, a její dodatek z května 2010. MěÚ vydal dne 5. 10. 2010 rozhodnutí č.j.: LIT 20940/2010, kterým žádosti vyhověl a OPVZ v souladu se žádostí změnil. K odvolání Zemědělského družstva Senice na Hané (zúčastněná osoba XX.) žalovaný rozhodnutím ze dne 31. 1. 2011, č. j.: KUOK 6821/2011 rozhodnutí MěÚ zrušil a věc vrátil k novému projednání. Dne 28. 3. 2011 bylo MěÚ doručeno nesouhlasné stanovisko žalobce, vytýkající neúplnost a chybnost podkladů, předložených žadatelem, a opírající se o zhodnocení podkladové zprávy zpracovatele Ing. S. M. (HYDROSAN). Poté bylo správní řízení k žádosti žadatele na dobu 2 let přerušeno za účelem provedení doplňkového hydrogeologického průzkumu. Následně bylo k návrhu žadatele v řízení pokračováno, přičemž žadatel opíral důvodnost své žádosti o závěrečnou zprávu o doplňkovém průzkumu z dubna 2013, který dle žadatele potvrdil správnost průzkumu původního. Žalobce opětovně vyslovil nesouhlasné stanovisko a předložil stanovisko Ing. M. (HYDROSAN) k doplňkovému průzkumu z června 2013.

Dne 18. 9. 2013 vydal MěÚ rozhodnutí, jímž žádosti žadatele opětovně vyhověl a hranice OPVZ Senice na Hané II. stupně změnil. Zdůraznil, že stanovení OPVZ je veřejným zájmem a že z dlouhodobého monitoringu předmětného vodního zdroje vyplynulo, že dochází k postupnému zhoršování jakosti jímané vody a k postupnému poklesu hladiny podzemní vody, přičemž je zdokumentována nefunkčnost dosavadního systému ochrany tohoto zdroje. Dále MěÚ uvedl, že celkově se plocha OPVZ II. stupně zmenšuje, významně se však mění prostorové vymezení pásma, neboť doposud bylo chráněno území centricky umístěné kolem jímacího území, přestože se celá oblast jižně od místa jímání na dotaci prameniště vůbec nepodílí. Revizí OPVZ tedy došlo k posunu hranice k severu a severozápadu, tj. do prostoru tvorby podzemní vody. Opatření k využití území pouze vyžadují dodržování platného Nařízení vlády, a to z důvodu, aby bylo zajištěno dodržování ochrany podzemních vod v uvedené oblasti i v případě, kdyby při periodické revizi Nařízení vlády došlo k vyjmutí předmětné oblasti ze zpřísněného režimu. Ve vztahu k hranicím OPVZ II. stupně MěÚ odkázal na závěrečnou zprávu o doplňkovém hydrogeologickém průzkumu, zpracovanou společností OHGS s.r.o., z níž vyplývá, že v dané oblasti převládá proud vody od severozápadu k jihovýchodu a že od roku 1975 dochází ke zhoršování jakosti jímané vody. Uvedl, že výsledky průzkumu potvrdily, že vymezení OPVZ je správné a zahrnutí obcí na západním okraji zvodněného štěrkopíského koryta jakožto potenciálních znečišťovatelů jímané vody se ukázalo jako oprávněné. K námitkám žalobce MěÚ v rozhodnutí uvedl, že s ohledem na vysokou odbornost daného tématu ocituje posouzení, které společnost OHGS s.r.o. vypracovala k odborným připomínkám Ing. M., což následně učinil.

Proti rozhodnutí MěÚ podal žalobce odvolání, v němž namítal, že ani výsledky doplňkového průzkumu nepodpořily návrh na změnu OPVZ žádnými dostatečně prokazatelnými argumenty. Dožadoval se nezávislého hydrogeologického posouzení a požadoval doplnění podkladů o materiály navržené Ing. M. ve zprávě ze dne 29. 9. 2013, kterou k odvolání přiložil.

Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve obsáhle zrekapituloval průběh správního řízení, obsahy všech podání a rozhodnutí MěÚ. K podanému odvolání toliko uvedl, že se ztotožňuje s názorem MěÚ, jakož i s jeho postupem a odůvodněním odvoláním napadeného rozhodnutí. Dále, stejně jako ve vyjádření k žalobě, popsal účel vodního zákona, smysl OPVZ a připomněl právo vlastníků pozemků a staveb na náhradu. Rovněž poukázal na skutečnost, že obsah omezení hospodářských činností v OPVZ je shodný s omezeními, která stanovuje pro předmětné k.ú., jakožto tzv. zranitelnou oblast, shora uvedené Nařízení vlády. Jedná se tedy o podmínky, které musí být na pozemcích v daném k. ú. dávno respektovány a plněny. Závěrem žalovaný uvedl, že se domnívá, že předložené podklady jasně vypovídají o zhoršené jakosti vody, a je tedy logické a zcela správné, že se hranice OPVZ II. stupně mění. Poté se již žalovaný věnoval jen nedodržení lhůty pro vydání rozhodnutí.

Popsané odůvodnění rozhodnutí žalovaného je dle názoru krajského soudu zcela nepřezkoumatelné.

Žalovaný de facto pouze odkázal na odůvodnění rozhodnutí MěÚ a uvedl, že se s tímto ztotožňuje. Obecně lze takový postup považovat za dostatečný, jak uvedl např. Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 29. 5. 2007, č.j. 62 Ca 20/2006-65, publikovaném pod č. Sb. NSS 1296/2007: *„Dospěje-li správní orgán vyšší instance k závěru, že jednotlivá východiska dalších úvah správního orgánu nižší instance a nadto i jeho závěry vyplývající z těchto východisek jsou opodstatněné, nic mu nebrání, aby v té části, v níž se s rozhodnutím vydaným v nižší instanci ztotožní, na příslušné závěry odkázal, vyslovil s nimi souhlas, a tím je do svého rozhodnutí převzal. Takový postup sám o sobě nečiní rozhodnutí vydané ve vyšší instanci nepřezkoumatelným.“* V posuzované věci však takový postup rozhodnutí nepřezkoumatelným učinil, a to z níže uvedených důvodů.

V první řadě je důvodem nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného fakt, že odůvodnění rozhodnutí MěÚ, na něž žalovaný odkázal, v rozporu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.“), neobsahuje žádné úvahy, kterými se správní orgán řídil při hodnocení podkladů (důkazů), resp. neobsahuje žádné takové hodnocení. MěÚ se totiž v odůvodnění rozhodnutí toliko omezil na konstatování existence dvou protichůdných odborných stanovisek ve věci (stanovisko OHGS s.r.o., dodané žadatelem x stanovisku Ing. M., dodanému žalobcem), aniž by uvedl, jak jednotlivá odborná vyjádření hodnotí a jakými úvahami byl veden při jejich vzájemné konfrontaci. MěÚ lze sice přisvědčit, že vyjádření z oboru hydrogeologie je vyjádřením odborným, tudíž úřadu nepřísluší hodnotit věcnou správnost těchto vyjádření. Správnímu orgánu je však uložena povinnost podklady rozhodnutí nejen shromáždit, nýbrž z těchto podkladů učinit skutková zjištění a závěr o skutkovém stavu, a to pomocí myšlenkového postupu, jenž se nazývá hodnocení důkazů.

Podle § 50 odst. 4 s.ř. pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo. Myšlenková činnost spočívající v hodnocení důkazů spočívá v prověření provedených důkazů z hlediska jejich závažnosti (vztahu k dokazované skutečnosti), zákonnosti (opatření důkazu ze zákonem připuštěného pramene a provedení zákonným způsobem) a pravdivosti (prověření, které závažné okolnosti z důkazu plynoucí lze považovat za existující a prokázané v souladu se skutečností). V případě, kdy se mezi podklady rozhodnutí vyskytnou v řízení důkazy, u nichž jsou skutková zjištění z nich vyplývající v rozporu, je správní orgán povinen na takovou situaci reagovat a transparentně a přesvědčivě uvést, z kterého z protichůdných důkazů a proč vyšel.

Jak bylo shora uvedeno, hodnocení věrohodnosti, tj. míry pravdivosti důkazu, je v případě odborných vyjádření a znaleckých posudků výrazně omezeno. Závisí-li totiž rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, a jsou tudíž obsahem spisu odborná vyjádření, není správní orgán oprávněn posuzovat věcnou správnost odborných závěrů, nýbrž musí posoudit pouze to, zda jsou odborné závěry náležitě odůvodněny, tj. zda nejde o pouhá tvrzení, zda jsou podloženy obsahem nálezu, zda bylo přihlédnuto ke všem skutečnostem, s nimiž se bylo třeba vypořádat, zda závěry vyjádření nejsou v rozporu s výsledky ostatních důkazů a zda odborné vyjádření odpovídá pravidlům logického myšlení. Aby nebylo možné volné hodnocení důkazů zaměňovat za libovůli, resp. svévoli správního orgánu, je jeho povinností důkazní postup vždy vyčerpávajícím způsobem popsat a logicky i věcně přesvědčivým způsobem odůvodnit.

Splnění této povinnosti však soud v odůvodnění rozhodnutí MěÚ, na něž žalovaný odkázal, postrádá. Jak již bylo řečeno, MěÚ toliko konstatoval existenci protichůdného odborného vyjádření (vyjádření Ing. M.), a následně ocitoval stanovisko zpracovatele původního odborného posudku (OHGS, s.r.o.) k odbornému vyjádření Ing. M.. Správní orgán nedoplnil k uvedené citaci žádné vlastní úvahy a neprovedl tedy vůbec vlastní hodnocení těchto klíčových důkazů. Závěry OHGS, s.r.o. poté prohlásil za souladné se skutečností a vycházel z nich, ačkoli důvody, proč se k těmto závěrům MěÚ přiklonil, nejsou z napadeného rozhodnutí seznatelné. Rozhodnutí MěÚ a tím i rozhodnutí žalovaného proto postrádá jakoukoli přesvědčivost.

Druhým důvodem, pro který nemůže napadené rozhodnutí obstát, je, že žalovaný nijak nereagoval na připomínky a důkazní návrhy, které žalobce vznesl v rámci podaného odvolání. Za opatření podkladů pro rozhodnutí je správní orgán odpovědný a rozhodne-li se některé z účastníků navržených důkazů neprovést, musí důvody, které jej k tomu vedly, v rozhodnutí vyjádřit. Podle judikatury Ústavního soudu v zásadě nelze spatřovat porušení procesních práv účastníka pouze v tom, že rozhodující subjekt nevyhoví všem jeho důkazním návrhům (nálezn Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 55/01). Na druhou stranu tento proces nemůže vykazovat prvky libovůle rozhodujícího orgánu. V souladu s tím Ústavní soud stanovil, že neakceptování důkazního návrhu účastníka lze ospravedlnit (1) z důvodů nadbytečnosti navrhovaného důkazu; (2) jestliže tvrzená skutečnost, k jejímuž

ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení a (3) pokud důkaz není s to ani ověřit, ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací potencií (nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 118/09). Těmto požadavkům však rozhodnutí žalovaného nevyhovuje, neboť žalovaný neuvedl, proč neshledal důvody k provedení navrženého důkazu znaleckým posudkem a k doplnění průzkumu tak, jak žalobce v odvolání navrhl.

Žalovaný tudíž zatížil řízení zásadními vadami, spočívajícími v nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí a nevypořádání se se vznesenými důkazními návrhy. Krajský soud proto napadené rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. zrušil a věci dle § 78 odst. 4 s.ř.s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení, v němž je žalovaný vázán právními názory vyslovenými v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že v řízení procesně úspěšný žalobce má právo vůči žalovanému na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce ve výši 9.800 Kč tvoří: 1) zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč a 2) náklady za zastupování žalobce advokátem, stanovené dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“) jako odměna za zastupování ve výši 6.200 Kč za 2 provedené úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) AT, tj. převzetí zastoupení a sepsí žaloby (odměna za 1 úkon právní služby ve výši 3.100 Kč byla stanovena dle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 AT), a dále náhrada hotových výdajů za provedené úkony ve výši 600 Kč, tj. 2 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 AT. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a o.s.ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Místo plnění určil soud dle § 149 o.s.ř.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na nařízení exekuce.

V Olomouci dne 9. prosince 2015

Za správnost vyhotovení:
Ing. Petra Rýparová

JUDr. Zuzana Šnejdrová, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu